

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р. Виходить щотижня. № 31 (1445). 23 ЖОВТНЯ 1981 РОКУ. Ціна 2 коп.

ПЕРШИЙ ТРУДОВИЙ ЕКЗАМЕН

Першокурсники-філологи склали екзамени на виноградних полях радгоспу «Перемога» Овідіопольського району в першій половині жовтня. Тут вони змінили старшокурсників-медиків (скажемо відразу) в труді та відпочинку не відставали від них. Про це говорили нам місцеві жителі.

З першого дня, ледь влаштувавшись, протягом 3—4 годин багато студентів наблизились до норми. В місткі чани (треба віддати належне високому рівневі в радгоспі механізації) з їх вітерець попало до 200—250 кілограмів запашних грон. Згодом же, протягом усіх останніх десяти днів наші першокурсники виконували і перевищували норми.

Працювали всі без вихідних, дорожили кожною погожою і світлою годиною. Особливо високі показники добились студентські бригади першокурсників (дві — на українському і дві — на російському відділенні) в День Радянської Конституції, вони майже всі перевищували норми. А 60 студентів виконали від двох до двох з половиною норм.

В ранкові прохолодні години, перед сніданком, проводилась лінійка.

Тут на честь бригади-переможця піднімався червоний прапор. Далі підсумовувались результати трудового дня, якісні і кількісні показники, називались передовики соціалістичного змагання. Не обминались питання моральні: уміння жити в колективі, виконувати розпорядок дня, дбати про успіх власний і колективний, про творчий трудовий настрій. Чимала увага зверталась на культуру поведінки, мови.

Як правило, лінійка завершувалась короткою політичною формациєю, найважливішими новинами.

За одинадцять днів напруженої праці студенти зібрали 245 тонн винограду, одну третю того, що за попередні 22 дні зібрали студенти-ме-

дики старших курсів у кількості 240 чоловік. Зібрано також 160 тонн буряків. Більшість студентів на бурякових плантаціях працювали вперше.

Усім нам дуже приємно було, коли за годину до від'їзду на урочистий прощальний лінійці парторг радгоспу Тимофій Миколайович Олійник вручив почесні грамоти першій і другій бригаді українського, другій бригаді російського, доцентам Т. С. Михайлюк і Д. С. Іщенко, асистенту В. П. Сазонову, лист-подяку на ім'я ректора університету і секретаря парткому. Окремою грамотою відзначена з ініціативи правління радгоспу староста 2 групи українського відділу Валентина Рожкова, яка в одній із ситуацій зробила все, щоб до останнього бурячка завантажити машину, нічого не залишивши в полі.

Допомагали старанність і досвід передовиків, яких було чимало. Окремі з передовиків соціалістичного змагання були відзначені грошовою премією. Це студенти 1 українського О. Дорож, С. Васканич, С. Карауш, Л. Вовкович, В. Рожкова, Л. Гангалюк, Т. Чупракова, Г. Мельник, О. Летенський; і російського — Л. Мельничук, Т. Глуган, А. Дервоїд, М. Ченкова, І. Греков, О. Лужанська.

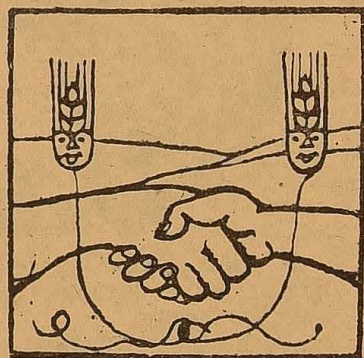
Буде неправильно, коли не скажемо і про недоліки. Вони були і окремі огріхи в подальшому становленні колективу буде нелегко долати. Отож, буде дуже добре, коли кожен пред'явить, до себе відразу ж найвищі вимоги, візьме напрям на самоперевиховання. Адже попереду — екзамени в аудиторіях, екзамени на посидючості, цілеспрямовану і повсякденну творчу працю без лінійок і підштовхувань, нагадувань.

Не називаючи прізвищ, скажемо, що ряд студентів (на видноколі у полі) виявили нахил і до лінощів, і до хитрувань. То неповне віде-

речко йменувалося як повне, то з сусіднього рядка відірвалися кращі і важчі грони. Окремі ж настроювали себе лише на норму, а не на її перевиконання. Далеко не всі усвідомили сповна, що з 1 вересня вони стали на стезю дуже відповідальної і почесної професії вчителя. Професії, яка вимагає і творчих знань, і уміння жити і працювати на совість.

І на завершення від імені всіх керівників-викладачів, які мали приємну нагоду першими ближче познайомитися з першокурсниками, наше щире побажання: дбати про колектив і кожного з його членів, поєднувати вимогливість з повагою, не обминати в труді і вихованні дрібниць, долати випадкове і недоречне (як би міцно воно не вкоренилося), відчувати, переживати і втілювати принцип самовиховання і самоконтролю, колективної й індивідуальної вимогливості. І, ясна річ, любити свій студентський обов'язок, свій робочий студентський стиль, не бути гостем кабінетів і читальних залів. Пам'ятати, що (як сказав поет) «У щастя людського — два рівних є крила. Троянди й виноград, прекрасне і корисне». Наш багатогранний труд і жадоба до знань — це не лише приємність, але й найперший громадський обов'язок.

В. ДРОЗОВСЬКИЙ,
доцент кафедри
загального і слов'янського
мовознавства.

І В СУБОТУ, І В НЕДІЛЮ

Величезну допомогу сільським трудівникам надали студенти Одеського державного ордена Трудового Червоного Прапора університету ім. І. І. Мечникова.

В минулі суботи і неділі 2 тисячі посланців комсомольської організації нашого

вузу працювали на полях радгоспів ім. XXV з'їзду КПРС і «Авангард», показавши зразки самовідданої праці на збиранні овочів. Багато з них перевищували норми виробітку.

Керівники радгоспів особливо вдячні студентам юри-

дичного, біологічного, фізичного, хімічного, історичного, механіко-математичного та геолого-географічного факультетів, котрі трудилися дружно і по-ударному.

О. ІВАНЧЕНКО,
Овідіопольський район.

ПРИСВЯЧЕНО БРАТНІЙ БОЛГАРІЇ

В Одеському Будинку вечних відбулася міжвузівська науково-теоретична конференція, присвячена 37-й річниці соціалістичної революції Болгарії і 1300-річчю Болгарської держави. Участь у конференції взяли представники одеських вузів і підприємств — колективних членів обласного відділення Товариства радянсько-болгарської дружби, а також група

болгарських вчених і студентів.

На пленарному засіданні зі вступним словом виступив голова правління обласного відділення Товариства радянсько-болгарської дружби, ректор Одеського інженерно-будівельного інституту Г. П. Владиченко. Він відзначив, що міжвузівська науково-теоретична конференція представників двох країн є вкла-

дом у зміцнення дружби і розвиток співробітництва між радянським і болгарським народами.

Робота конференції відбулася і в секціях — історичній, літературознавчій, лінгвістичній.

В роботі конференції взяв участь і виступив генеральний консул НРБ в Одесі Михайл Михайлов.

**ПРАЦІВНИКИ
ВУЗІВ І ТЕХНІКУМІВ!
ГОТУЙТЕ
ІДЕЙНО-ЗАГАРТОВАНИХ,
ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ
СПЕЦІАЛІСТІВ!
РОЗВИВАЙТЕ НАУКУ,
ЗМІЦНЮЙТЕ ЗВ'ЯЗОК
З ВИРОБНИЦТВОМ!**

(Із Закликів ЦК КПРС до 64-ї річниці
Великої Жовтневої соціалістичної революції).

Звіти і вибори у комсомолі

16 жовтня 1981 року у м. Москві відбувся IX пленум ЦК ВЛКСМ, на якому були обговорені питання про скликання наступного XIX з'їзду ВЛКСМ, про подальше підвищення активності, дисципліни і організованості членів ВЛКСМ, удосконалення внутрішньої роботи у світлі вимог XXVI з'їзду КПРС та інші.

Пленум прийняв рішення скликати черговий XIX з'їзд ВЛКСМ 18 травня 1982 року.

ГОТУЄМОСЬ ДО З'ЇЗДУ

Зараз у комсомольських організаціях нашого університету успішно проходить звітно-виборча кампанія. На II курсі факультету романогерманської філології такі збори вже відбулись.

На зборах йшла мова про участь комсомольців курсу у заходах, які були організовані в університеті і на факультеті. Що ж, комсомольцям II курсу є чим звітувати перед комсомольською організацією університету. Вчасно була проведена підписка на періодичні видання, комсомольці курсу брали участь у трудових десантах. Студенти В. Таранець, О. Вовк, А. Федяєв брали участь у конкурсі на кращого політиформатора.

На засіданнях бюро і комсомольських зборах академічних груп і курсу в центрі уваги були рішення історичного XXVI з'їзду КПРС, партійні та комсомольські документи.

На бюро курсу було затверджено план заходів, присвячених XXVI з'їзду КПРС, який був успішно виконаний. В центрі роботи бюро курсу стояли питання успішності студентів, їх ідейного загартовування.

І все ж, надалі необхідно посилити індивідуальну роботу на курсі, підняти її на новий якісний рівень. Вільше уваги слід приділяти організації діяльності ДНД, академсектора, звернути увагу на поліпшення організації діяльності бюро.

Сьогодні комсомольці нашої організації, як і всі комсомольці Одеського університету, натхненні рішеннями XXVI з'їзду партії готуються гідно зустріти наступний XIX з'їзд ВЛКСМ.

С. СНИГУР,
студент II курсу
факультету РГФ.

ЄДИНИЙ ПОЛІТДЕНЬ НА ОДЕЩИНІ

В нашій області відбувся черговий єдиний політдень. Тема його — «Підвищення ролі трудових колективів — дійовий засіб розв'язання завдань одинадцятої п'ятирічки».

Перед трудівниками міст і сіл Одещини виступили доповідачі обкому Компартії України, міськомів і райкомів партії, партійні, радянські, профспілкові та комсомольські працівники, керівники підприємств і організацій, колгоспів і радгоспів. Вони підкреслили, що в нинішніх умовах неухильно зростає роль трудових колективів у розв'язанні політичних, економічних, культурних завдань комуністичного будівництва. Особлива увага була приділена роз'ясненню патріотичних починів та ініціатив, з якими виступили передові виробничі колективи, розвит-

ку соціалістичного змагання за успішне виконання планів року і п'ятирічки в цілому.

Доповідачі обкому, міськомів і райкомів партії відповіли на запитання слухачів. Висловлені на зустрічах пропозиції й зауваження трудящих будуть узагальнені й розглянуті міськими, районними і обласним комітетами партії.

Черговий єдиний політдень став одним з важливих заходів по політичному інформуванню трудівників області і мобілізації їх на втілення в життя рішень XXVI з'їзду КПРС і XXVI з'їзду Компартії України. Активну участь в ньому взяли і співробітники університету.

ТЮМЕНЬ—ВОРОШИЛОВГРАД—ОДЕСА

(ДО ПІДСУМКІВ ТРЕТЬОГО ТРУДОВОГО СЕМЕСТРУ)

АВЕСНІ цього року об'єднаним студентським загonom Одеського університету були прийняті соціалістичні зобов'язання у галузі виробничої, учбово-наукової та громадсько-політичної діяльності. Бійці 28 студентських загонів вирішили конкретними ділами відповісти на історичні рішення XXVI з'їзду КПРС і XXVI з'їзду Компартії України і працювати під девізом: «Надійно те, що побудовано нами!». Слова свого всі загони дотрималися.

Вже за результатами підготовчого періоду студентський будзагін ОДУ вийшов на перше місце серед вузів міста та області. До 28 вересня студенти університету першими доповідали областному штабу СВЗ про діяльність загонів по всім показникам виконання соціалістичних зобов'язань.

Географія трудового загону СВЗ ОДУ була об'ємною. З загони працювали в Тюменській області, 5 — у Ворошиловградській, 1 — у Одесько-81» механіко-математичного факультету вдріж представляв наш університет і місто-герой Одесу на Всесоюзній ударній будові міста Гагаріна на Смоленщині, 8 загонів працювали в Одеській області, у зоні «місто» діяло 10 загонів (серед них — загін бортпроводників, 3 загони провідників залізничного транспорту), успішно діяв інтернаціональний загін у місті-побратимі Сегеді (УНР).

Будували житлові будинки, об'єкти промислового призначення, допомагали сільським будівельникам, розвантажували у портах вантажі, випікали смачний хліб, випускали консервну продук-

цію, будували школи. Руками 865 бійців СВЗ ОДУ було зроблено чималий внесок у виконання планів першого року одинадцятої п'ятирічки. Слід відзначити і внесок, зроблений 28 студентами-іноземцями, які працювали поряд з радянськими студентами.

За три ударних дні бійцями зароблено і перераховано у фонд солідарності з народами, які борються за своє визволення, будівництва міста Гагаріна і солідарності з народом Афганістану 14640 карбованців. Як правило, в ці дні бійці СВЗ працювали високоефективно, по-комуністичному. Бійцями СВЗ «Атланти» і «Чайка» зроблено три раціпропозиції. Загони «Атланти», «Чайка» та «Рубін» привезли 7 посвідчень про присвоєння їхнім об'єктам студентського «Знака якості». Велика увага приділялась стану техніки безпеки у загонах.

У галузі політико-виховної, лекційної діяльності будзагони ОДУ досягли чималих успіхів. На громадсько-політичну, правову, профорієнтаційну тематику прочитано 649 лекцій, в місцях дислокації було відкрито 15 консультанційних пунктів, послугами яких скористалось 100 чоловік — робітників, колгоспників, учнів місцевих шкіл. Різноманітна допомога надана 43 ветеранам війни, праці, партії і комсомолу. Відремонтовано і доведено до належного вигляду 12 пам'ятників і монументів воїнам, що загинули у роки Великої Вітчизняної війни. Значимість цієї роботи в нашій області була в тому, що бійці ОДУ стали на трудову вахту на честь 40-річчя сла-

ної оборони нашого міста Одеси від німецько-фашистських загарбників. Беручи участь у Всесоюзній операції «Снайпер», загони «Держжинець» і «Граніт» надали допомогу у ремонті двох тирів. 15 загонів взяло участь в операції «Дороги Батьківщини», в ході якої відремонтували і побудували 13,5 км. доріг; посаджено сотні квітів і дерев. Зібрано 45 тонн металобрухту, 60,2 сніна і кормів, 600 кг томатів, 500 кг винограду, 545,5 кг лікарських трав; надано допомогу 4 дитячим садкам, 3 сільським клубам, передано сільським школам 1099 томів книг. Проводились спортивні змагання, вечори відпочинку, політгодини спільно з місцевими комсомольськими організаціями. Про багатьох бійців, командирів і комісарів розповідалось на сторінках місцевої преси і по радіо, широко пропагандувався досвід кращих з кращих.

Між бригадами філологічного, з одного боку, і факультету РГФ та механіко-математичного, з іншого, у загоні консервників «Оптиміст»; між загонами «Бриз» (мехмат) і «Каравай» (хімфак); «Пламя» (фізфак) і «Кристалл» (мехмат) та іншими були заключені договори про соціалістичне змагання, проведено перекличку загонів, що змагались. Хід змагання широко висвітлювався на сторінках стінної преси загонів.

Здоровий дух суперництва, бажання і ентузіазм сказали своє слово в праці і допомогли загонам виконати соціалістичні зобов'язання. Завдяки їх самовідданій праці на адресу парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ надійшло 12 листів зі словами подяки. Це — загони «Кристалл», «Бриз», «Чайка» (мехмат), «Держжинець», «Гренада», «Рубін», «Полет» (юрфак) «Факел» (фізфак), «Елеватор», «Молодість-81», «Гренада-2» (ісфак), «Оптиміст» (філфак, факультет РГФ). Честь і слава бійцями СВЗ!

На «відмінно» звітували перед комітетом ЛКСМУ ОДУ загони «Кристалл», «Парус», «Держжинець», «Молодість-81», «Гренада-2», «Оптиміст», «Пламя». Погано і з порушенням строків звітував загін «Одеса-81». До цього часу по фінансовій частині до кінця не відрпортували тюменські загони «Атланти» та «Альбатрос». На слабкому рівні політико-виховні заходи проводились у загоні «Ентузіаст», цей загін, а також загін «Чорноморець» (мехмат) засвоїли тільки від 1/5 до 1/10 капіталовкладень. Загони провідні-

ків «Експрес» (мехмат), «Стріла» (філфак) та «Волна» (юрфак) у дні ударної праці перерахували у комсомольські фонди тільки половину зароблених грошей, пояснюючи це начебто «незнанням» процесу нарахування грошей на кожного бійця. 8 загонів до цього часу не розрахувались з комсомольськими внесками. Все це — безвідповідальність, невміння вести агітаційну роботу, схили перед труднощами...

І, все ж, згадані недоліки не можуть закрити головно-го — успіху об'єднаного студентського загону ОДУ. Робочий період, як і підготовчий, витримано і витримано добре.

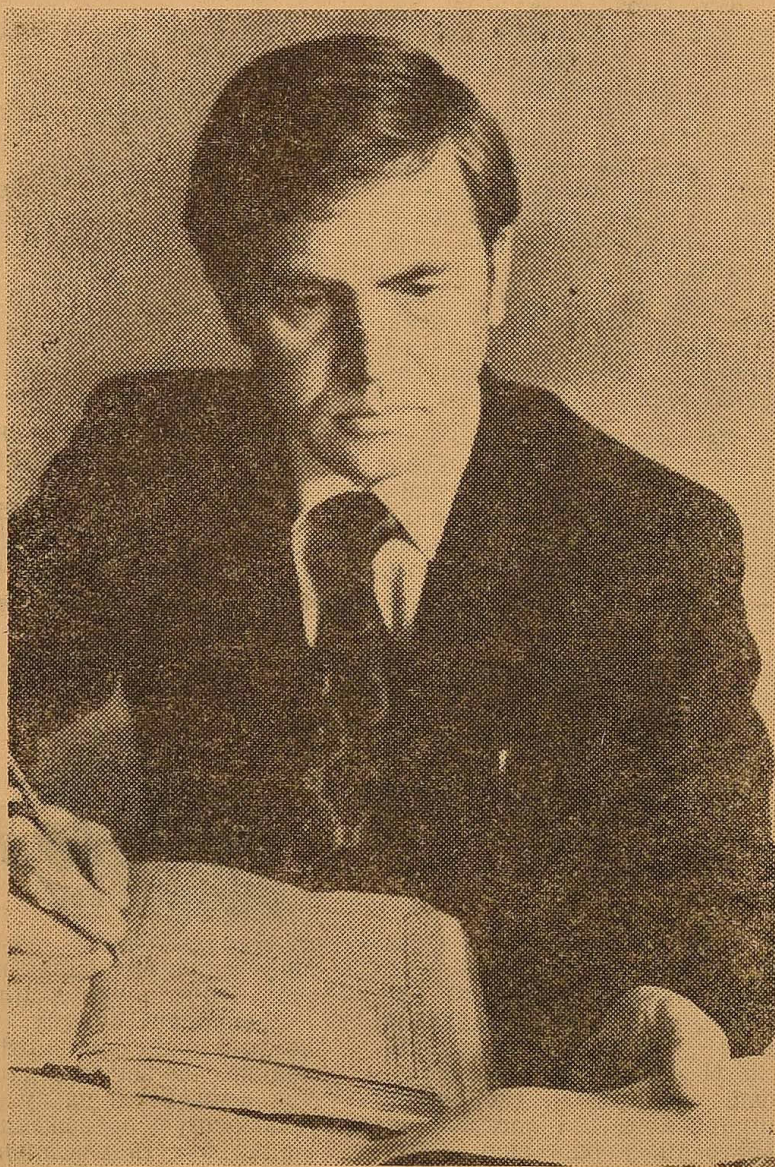
Підсумки — очевидні. Радіє трудовий героїзм бійців, командирів і комісарів будзагонів «Каравай» — В. Новопольського, «Бриз» — А. Чеботаревої, «Оріон» — Є. Безпальчук, «Елеватор» — П. Волошина, «Рубін» — В. Порохненка, «Юність-81» — Л. Горохової, «Молодість» — В. Безвенюка, «Гренада-2» — О. Іванова, «Волна» — С. Вегерчук, «Факел» — Р. Пантія, «Держжинець» — П. Задерновського і багатьох, багатьох інших, чия праця була безкорисною і самовідданою. Так, командир СВЗ «Кристалл» О. Слоїк нагороджений знаком «Відмінник соціалістичного змагання Мінбуду УРСР», а борець «Оріону» Г. Новизовська знаком «Відмінник соціалістичного змагання Мінбуду СРСР».

Г. АНТИПЕНКО,
заст. секретаря комітету ЛКСМУ.
О. ТКАЧУК,
заст. секретаря з трудового виховання.

ОДИН ДЕНЬ КАФЕДРИ

фоторепортаж

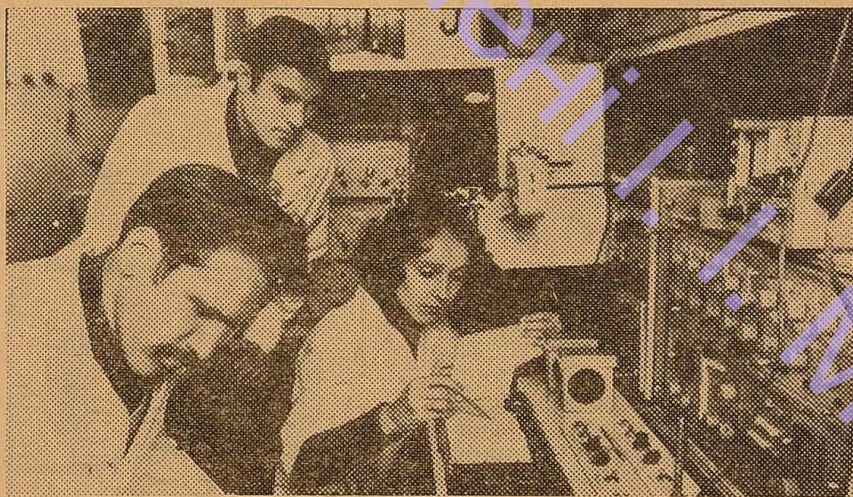
КАФЕДРА ФІЗІОЛОГІЇ ЛЮДИНИ І ТВАРИН ОДНА З ПРОВІДНИХ НА БІОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ НАШОГО УНІВЕРСИТЕТУ. ЦЬОМУ КОЛЛЕКТИВУ ВПЕВНЕНО ВИКОНУЄ ВЗЯТІ НА СЕБЕ СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.

З 1977 року кафедру очолює комуніст Тараненко Валерій Дмитрович. Він вихованець кафедри, нині доцент, успішно закінчує роботу над докторською дисертацією по вивченню функціональної організації мозку.

Під керівництвом молодого, але досвідченого вченого проводиться значна робота по підготовці молодих спеціалістів у галузі фізіології як радянських, так і іноземних. На кафедрі навчається 5 аспірантів.

На знімку: завідувач кафедри В. Д. ТАРАНЕНКО.

В електрофізіологічній лабораторії проводиться експеримент по вивченню електричної активності нейронів головного мозку.

На знімку: студенти IV курсу І. ТИМОФЕЄВ та В. ТУРКІН на чолі з аспірантом Марією Олександрівною РАБЦЕВИЧ, під час дослідів.

На заняттях по великому спецпрактикуму у студентів 4 групи IV курсу. Асистент кафедри Тетяна Володимирівна ГЛАДКІЙ працює зі студентками — відмінницями Світланою ГУНЬКО та Оленою ШИГЕЛЬСЬКОЮ. Іде вивчення гістологічної структури м'язів серця.

Фото М. РИЖАКА.

СЕМІНАР КУРАТОРІВ

19 жовтня у Великому фізичному залі хімічного факультету пройшов семінар-нарада кураторів студентських груп на тему: «Про завдання кураторів по вихованню і навчанню студентів в 1981—1982 учбовому році в світлі рішень XXVI з'їзду КПРС».

Перед кураторами виступив секретар парткому ОДУ доцент Л. Х. Калуст'ян, який звернув їхню увагу на необхідність підвищити якість проведення серед студентів виховної та навчальної роботи згідно з рішеннями з'їзду, а також проаналізував їх роботу за минулий учбовий рік, відзначив в ній успіхи та окремі недоліки.

Завідувач кафедри історії КПРС професор М. М. Якупов виступив з інструктивною доповіддю «Сила партії — в єднанні з народом».

Член парткому ОДУ, відповідальна за учбову роботу доцент О. П. Муратчаєва зупинилась на методиці проведення ідейно-виховної роботи кураторів, підкреслила важливість того, щоб кожний куратор постійно працював з певною групою.

Окремі питання суспільно-політичної практики студентів I курсів широко охарактеризувала член парткому ОДУ з ідеологічної роботи доцент Є. Н. Василевська.

О. БОВЕНКО.
Наш кор.

ВІДЧУТТЯ ПРИЧЕТНОСТІ

(Інтерв'ю з комсоргом групи).

В бесіді з комсоргом 1 групи IV курсу історичного факультету М. Муцалхановим наш кореспондент задав ряд питань, що стосуються життя групи, її розвитку в цілому, а також активності життєвої позиції майбутніх вчителів, котра, як говориться в Конституції Союзу Радянських Соціалістичних республік, «забезпечує загальноосвітню і професійну підготовку громадян, службиту комуністичному вихованню, духовному і фізичному розвитку молоді, готує її до праці і громадської діяльності».

— Скажіть, Михайле, як ви розумієте почаття «основний труд студента»?

— Це, по-моєму, перш за все, — світ обраної ним професії. Студент, просиджує вечори над підручниками та конспектами, складає екзамени, заліки, день за днем накопичує знання, щоб потім щедро віддати те, чому навчився в університетських аудиторіях. Він отримує диплом, відчуває себе грамотним, кваліфікованим спеціалістом, багато чого вміє. А чи значить це, що він добре знає свою професію? Мабуть — не завжди. Бо світ професії багатогранний, неповторний. Адже це і знання і навички, і, крім того, складне сплетіння людських відношень, моральних, етичних колізій. А саме в роботі ростемо ми морально, відчуваючи в собі відповідальність за справу, яку нам довірили. Ми — майбутні вчителі. І кожний вчитель, особливо історик, як боець ідеологічного фронту, активний провідник політики партії у виховній роботі з молоддю, повинен здійснювати її на високому науковому рівні, надавати їй наступального, бойового характеру.

— Ви заговорили про сплетіння людських відношень. Найяскравіше вони проявляються, очевидно, в академічній групі — в цьому первинному студентському і комсомольському колективі. Щоб ви могли сказати про це ширше, основувшись на прикладах з життя саме вашої групи?

— Спочатку про групу взагалі. Навчається в ній 30 юнаків та дівчат, 26 комсомольців, 2 комуністи (О. Болотський, Г. Мишина), один Ленінський стипендіат (Н. Зінчук), чотири відмінники (Зінчук, Валігурський, Диміров, Болотський), 12 хорошистів і лише кілька студентів мають по трійці. Колектив дружний, бойовий, один з кращих на факультеті. Серед наших студентів є цілий ряд активістів курсового і факультетського масштабу (так, О. Болотський — комсорг істафаку, Г. Мишина — парторг студентської партгрупи курсу, П. Валігурський — член факультетського бюро КСМ, відповідає за ідеологічний сектор і т. д.). По діловому, з вогником працює груповий актив: Н. Зінчук (староста), О. Антоненко (профорг), К. Косоглазенко (культсектор), О. Житков (політсектор). Я міг би ще перелічувати і перелічувати. Бо в нас для кожного студента є чимало хороших справ — аби тільки встигав їх вчасно виконувати. А саме це, іноді і стає проблемою: часто для цього актив групи разом з викладачами та кураторами проводить серед студентів цікаву інтелектуальну гру, дискусію, розбір конкретних ситуацій в житті студента, поширює досвід тих студентів, які вміють раціонально організовувати навчальну працю, добиваючись найвищих результатів. В нас є на меті створити найближчим часом раду відмінників — свого роду актив своїх спеціалістів з НОТ, адже такі ради вже існують в окремих вузах країни, і вони корисні. Варто, очевидно, за прикладом тих же вузів зробити якіснішим і змагання студентських колективів, залучаючи до нього виробничі молодіжні колективи міста на призи Героїв Соціалістичної Праці, видатних вчених, діячів культури та мистецтва. Наша група включилась сьогодні в рух студентських груп під девізом «Поряд — жодного відстаючого!». Це відчули на собі окремі товариші (О. Зайченко, І. Мойсєєв та інші), з якими група провела строгу бесіду, в результаті якої сьогодні в нас, можна сказати, відстаючих немає зовсім. Тобто, я хочу

підкреслити, що студента виховує, перш за все, той колектив, та група, в якій він навчається.

— Що, на вашу думку, найкраще сприяє вихованню студента, готує із нього вчителя-громадянина?

— Багато що. Зокрема: відкриття для самого себе справжньої романтики педагогічної професії, ефективна підготовка до педагогічної практики (я маю на увазі поки що студентів IV курсу), що врешті-решт збуджує інтерес до діяльності вчителя навіть у тих студентів, які не виявляли його раніше. А це, і це найголовніше, — формувати погляди, тобто шукати переконливі відповіді на хвилюючі питання. І в цьому велика роль належить оперативному політичному інформуванню. Так, наші активісти в новому навчальному році перебудували методу групових політінформацій: тепер студенти, виступаючи перед групою, не користуються своїми конспектами, як раніше, а, творчо усвідомивши та засвоївши їх, на високому рівні, з пафосом, жваво розвивають перед студентами зміст своєї теми. Такі політінформації стали для нас надзвичайно цікавими. Громадянина-вчителя виховують також суспільно-політичні, психолого-педагогічні і соціальні дисципліни, виховують спецкурси, спецсемінари, факультети, різні види практики — і навчальної і громадської. Скажімо, наші студенти добре попрацювали в будівельному загоні і в колгоспі на збиранні овочів та фруктів, а після такої праці з'являється сильне відчуття причетності до великої народної справи, ще з більшою гордістю несеш звання студента, котрий незабаром стане вчителем. Тим вчителем, який за словами Л. І. Брежнєва, «здійснює зв'язок часів, стає ланкою в ланцюгові покоління». Він ніби-то передає естафету із теперішнього в майбутнє, і це робить його труд таким захоплюючим, істинно творчим... І колектив нашої групи це добре усвідомлює. І з великим запалом готується провести звітно-виборні комсомольські збори, і з хорошими успіхами зустрічає нову річницю Великої Жовтня.

Бесіду вів А. БОРИСОВ.

ЗУСТРІЧ З ВЕТЕРАНАМИ

В ці дні Одещина широко відзначає 40-річчя з часу славетної оборони м. Одеси від німецько-фашистських загарбників. В місті проходять пам'ятні зустрічі ветеранів, конференції, лекції, бесіди, які жваво відновлюють картини самовідданого героїзму радянських людей восени 1941 року.

В міській бібліотеці імені В. І. Леніна відбулась цікава зустріч читачів з письменниками-ветеранами війни. Читачка аудиторія була, в основному, молодіжна. Групи студентів нашого університету (філологів та істориків), педінституту, культпросвітнього училища та інші з великим піднесенням слухали виступи трьох письменників: голови правління філіалу (м. Одеси) Спілки письменників України, поета І. І. Рядченка, письменників Г. А. Карєва та І. Б. Гордона. Всі вони учасники тих пам'ятних боїв, що вписали подум'яні сторінки в історію Великої Вітчизняної війни. Ось перед слухачами виступає Г. А. Карєв, який почав свій виступ віршем «Сединой покровились в ту осень Одессы сады...». А потім багато і яскраво розповідає про героїв оборони Одеси, в якій брав безпосередню участь як моряк, як політрук морської піхоти — великого загону, з

котрих залишилися в живих тільки 14 осіб. І про цей загін І. Карєв написав проникливу книгу.

Запалив слухачів своїми яскравими віршами про війну поет І. Гордон — прекрасні балади, багаті на образно-емоційні відкриття, бентежні за змістом (здавалось, що сам все переживав разом з автором, все бачиш своїми очима: і горе і біль, і героїзм людей, і красу природи, і проникаєшся відчуттям величності епохи), постійно вибликали бурхливі оплески.

Надзвичайно порадував і поет Іван Рядченко, прочитавши поему «Русалка». Після своїх товаришів його виступ зовні здавався не таким ефективним, бо тихий голос, невизначне читання поезії спочатку насторожували, а потім... Зміст поеми, чудова форма, незвичайність теми (любов під час війни, в дні оборони Одеси, любов водночас і прекрасна і трагічна, бо на війні вона теж служить великій загальній справі) зачарували їх. Учасники цієї зустрічі надовго запам'ятають її, бо вона залишила в серцях неабиякий поетичний світ, яскраві образи героїчного минулого нашої країни.

С. ЛАНТУХ,
студентка V курсу
юрфаку.

«ГЕРОЇЧНА ОДЕСА»

15 жовтня в читальному залі наукової бібліотеки ОДУ пройшла конференція «Героїчна Одеса», проведена науковою бібліотекою університету та кафедрою історії КППРС. З великим піднесенням і захопленням слухала молодь про героїчне минуле нашого міста, викладачів-ветеранів Великої Вітчизняної війни: проректора ОДУ професора Д. І. Поліщука, зав. кафедрою історії КППРС професора М. М. Якупова, доцента кафедри історії КППРС Я. М. Штернштейна, доцента кафедри російської літератури В. О. Фабінської, викладачів ветеранів

Одеського технологічного інституту холодної промисловості. То говорила з ними сама історія, напружена, яскрава, полум'яна, говорила устами героїв, котрі самі пройшли через робочі бастіони восени 1941 року, були учасниками підпільного партизанського руху в Одесі, котрі з великими боями дійшли до Берліна, встановивши над світом Прапор Перемоги, миру і свободи.

Учасники конференції познайомились також з літературою, присвяченою 40-річчю героїчної оборони Одеси, а також Одесі сьогоднішній.

А. СТЕПАНОВ.

НА ПЕРЕКИР СТИХІЙ

СВІДЧЕННЯ ОЧЕВИДЦЯ

Чи потрібно розповідати, який прекрасний наш легендарний Сахалін — край новобудов, відкриттів, досліджень, чарівна скарбниця природних багатств. Сувора і щедра, неповторна за своєю красою природа цього далекого острова має невимовно притягуючу силу. Звідси сонце починає свій обхід нашої неозорої Батьківщини. Коли в м. Москві 12-та година ночі, тут ранок. А лежить Сахалін на тій же широті, що і Одеса.

Саме із Одеси пароплавами навколо Азії відправляли революціонерів на найхалливіші в історії людства сахалінську кандалю каторгу. І була давня мрія у мене поповнити свої матеріали для книги про це «пекло на землі», про цей «острів нездолених», як називали Сахалін політкаторжани.

На Сахаліні працював завідуючим кафедрою історії КППРС педагогічного інституту і вмер у віці 83-х років перший радянський ректор нашого Одеського державного університету І. П. Шмідт, з яким я листувався до останніх днів. Хотілось побувати на могилі, взнати побільше і написати про

останній період життя і діяльності цієї воїстину героїчної людини, нашого знатного земляка. Є там і інші дорогі серцю могили.

Антон Павлович Чехов добрався до Сахаліна три місяці. В наш вік швидкостей віддалі обманливі і це значно простіше. Ми мчалися назустріч сонцю зі швидкістю 950 км на годину — повз КАМАЗ, Братськ, Іркутськ, БАМ... І домчав нас сріблястий повітряний лайнер за 20 годин.

Дивовижно різноманітне і багате зелене вбрання Сахаліна. Тут можна зустріти корейський кедр і грецький горіх, бамбук і японську вишню — сокуру, північну берізку і деревоподібну аралію, розмаїті види ліан. Всі повноводні ріки течуть в паралельному напрямку острова, а гірські в своїй більшості — в поперечному напрямку. Такі великі ріки як Тим і Паронай не течуть прямо, а звиваються, то повертаються назад, то знову устремляються вперед. Озер тут прісні і солоні — їх 7 тисяч. На них весною і восени скупчуються тисячі перелітних птахів — качок, гусей, лебедів. В

заплавинах рік мешкають цінні тварини — ондатри, видри... Важко собі уявити таке поєднання моря, що шумить, пасм гірських хребтів, сопок, кришталевих чистих річечок, аянських ялин, даурських модринів і розсіпів вогнів, велетенських порталних кранів, океанських суден, високовольних опор ліній електропередач, що крокують через тайгу, сталевих рейок, заводських труб, нафтовішки, привільних колгоспних полів, великих житлових кварталів і прекрасних проспектів...

Поселились ми у комфортабельному готелі. Завтра за роботу. Ніщо, здавалось, не віщувало біди. І раптом, як грім серед ясного неба.

О третій годині ночі 3 серпня на Сахалін і Курильські острови несподіванно всією своєю потужністю обрушився тайфун небувалої руйнівної сили. Тайфун — від Китайського «тай-фин» — великий ураганний вітер. Але це і безконечний сильний дощ, який лив суцільною стіною четверо діб, не перестаючи. Затопленими виявились міста і населені пункти, сільськогосподарські угіддя і пасовиська. Зв'язок з материком і всередині острова обірвався.

Маленькі річки Рогатка і Углегорка, зовсім непомітні раніше джерельця, назви яких мало хто і знав, розлитувались, зривали все на своєму шляху.

Численні зливи і шквальні вітри всюди викликали різкий катастрофічний підйом рівня води в ріках, розруху виробничих об'єктів і жилих будинків. За 30 хвилин вода піднялась на 2 метри. Вулиці виявились відрізаними і перетворились в потоки, нортуючі, всезнищуючи на своєму шляху. Виверталась з корінням вікові дерева, зривало залізо і шифер з дахів, розкачувало автобуси. Селевими потоками були збиті мости, падали стовби, лінії електропередач, в результаті оповзів на дорогах утворювались багатометрові завали.

В найтяжчий критичний момент розгулу стихії сахалінці удержали телеграму, в якій Центральний Комітет нашої партії та уряд висловили сердечне співчуття їм і обіцяли конкретну дійову допомогу, а 9 серпня газета «Радянський Сахалін» опублікувала Постанову бюро обкому КППРС та виконкому обласної Ради народних депутатів «Про термінові заходи по ліквідації наслідків стихійного лиха», які закликали всі трудові колективи надати допомогу потерпілому населенню, мобілізувати зусилля на найшвидше відновлення життєво-важливих об'єктів. Обласний штаб по боротьбі з стихійним лихом очолив фор-

мування цивільної оборони, спеціально аварійно-допоміжні загони та бригади народних дружинників.

В боротьбу з підступною стихією вступили тисячі людей. Вони їй протиставили самовідданість та організованість, високе розуміння свого громадянського обов'язку. З лопатами і сокирами, з баграми і ломиками по 20 годин без їжі не виходили вони із води. Вранці і ввечері складалися заведення — бойові донесення з повідомленням «втрата» — нанесеного збитку, з заявками на «бюєприпаси» — техніку, будматеріали, скло..., з повідомленнями про перші успіхи. Ми бачили складену архітекторами і гідрологами схему затоплення. Боротьба йшла за кожен п'ядь землі.

В Анівському районі ціле селище з магазину і їдальнею «поплизло», але ніхто не розгубився. В безпросвітній темряві комуністи В. Лабунець та В. Сидоров плавом тягнули надувний пліт від будинку до будинку і вивозили людей. В інший район стихійного лиха, відрізаного від суші, прибули спортсмени-першорозрядники. На плавуних тягачах вони здійснили десятки рейсів до затоплених населених пунктів і спасли понад тисячу людей. Знімали з дахів будинків і дерев дітей, жінок, стариків і доставляли їх в безпечне місце.

(Закінчення на 4-й стор.).

КОНКУРС ПОЛІТИЧНОЇ І КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ПІСНІ

Комітет комсомолу і студентський клуб Одеського державного університету оголошує конкурс комсомольської і політичної пісні,

присвячений Дню народження комсомолу і Міжнародному дню студентів.

ПОЛОЖЕННЯ

Місце проведення — Великий актовий зал університету. Дата — 13 листопада 1981 року. Час — 18.00.

Для участі в конкурсі кожен факультет представляє 2—3 колективи або виконавця і не більше трьох творів.

В творах повинно бути відображено: славістичний і героїчний шлях Ленінського комсомолу в роки громадянської і Великої Вітчизняної війни, трудовий героїзм поколінь, міжнародна солідарність радянської молоді з прогресивною молоддю світу, боротьба народів миру за мир і розрядку міжнародної напруженості.

За жанрами і формами твори можуть бути наступними: комсомольські пісні, політичні

пісні, театралізовані композиції, пісні молоді країн соціалізму, пісні демократичної молоді прогресивних країн.

Твори можуть бути як професійних авторів, так і самодіяльних (самодіяльним необхідно надати тексти разом з програмою і заявою).

Жюрі оцінює кожен твір 15-ти бальною системою.

Переможців чекають призи і сувеніри.

Заявки приймаються від факультетів 2,3 і 4 листопада з 15.00 до 18.00 у студклубі.

Бажаємо творчих успіхів!

Комітет комсомолу і студентський клуб

Одеського держуніверситету.

ВІДВІДАЙТЕ НАШ КІНОЛЕКТОРІЙ

В гуртожитку №1 знову почав свою роботу кінолекторій. Його програма — результат колективного співробітництва кафедри політекономії ОДУ та кінотеатру ім. В. В. Маяковського.

В плані роботи кінолекторію на 1981—1982 учбовий рік передбачені виступи провідних учених нашого університету та інших вузів міста, передовиків Одеських промислових виробництв, військовослужбовців Одеського військового округу, ветеранів комуністичної партії, учасників Великої Вітчизняної війни, представників партійних та радянських органів і т. д.

Тематика лекцій і бесід присвячена широкому колу питань, реалізації рішень XXVI з'їзду КПРС, соціалістичного засобу життя, роз-

витку науки і техніки, патрістичного і трудового виховання, художньої літератури, атеїзму та ін.

Різноманітні і цікаві кінофільми, що будуть демонструватися в нашому кінолекторії. Вони підібрані у відповідності з тематикою лекцій і повністю відбивають їх спрямованість. Сюди входять також наші хронікально-документальні і художні фільми.

14 жовтня в кінолекторії гуртожитку №1 виступила викладач юридичного факультету Н. І. Долматова з лекцією «Велике торжество радянської демократії», присвяченою Дню Радянської Конституції. Тов. Н. І. Долматова відповіла на ряд питань студентів, що стосувалися деяких проблем розви-

тку на XXVI з'їзді КПРС прав та обов'язків радянських громадян. Потім з великим інтересом були переглянуті кінофільми «Нова Конституція Батьківщини прийнята» та «Паспорт громадянина».

28 жовтня 1981 року тут відбудеться лекція завідувача кафедри політекономії професора О. Г. Лобунця на тему: «XXVI з'їзд КПРС про першину турботу партії», а після кінотеатру ім. В. В. Маяковського організує перегляд кінофільму «Щоденне диво».

Наш кінолекторій запрошує всіх бажаючих на свої засідання, які проводяться регулярно двічі на місяць.

О. ЯКОВЛЕВ,
ст. викладач кафедри політекономії.

НОВІ ПІЛЬГИ ДЛЯ РОБІТНИЧОЇ МОЛОДІ

З нинішнього навчального року значно розширено прийом слухачів на підготовче відділення для навчання без відриву від виробництва. На прохання кореспондента ТАРС цю новинку коментує перший заступник міністра вищої і середньої спеціальної освіти СРСР М. Ф. Краснов.

Підготовчі відділення при вузах були відкриті в 1969 р. і швидко завоювали популярність. Вони великою мірою сприяли прийому у вузи людей, які пройшли життєву

школу, дістали ідейне і трудове загартування, твердо визначили своє покликання. Підготовчі відділення нині діють при 667 вузах. За минулі роки близько мільйона їх випускників — молодих робітників, трудівників полів і ферм, демобілізованих воїнів — стали студентами.

Разом з тим практика показала, що умови прийому слухачів на підготовчі відділення, а також порядок їх дальшого навчання у вузі потребують дальшого вдоско-

налення. Йдеться про те, щоб ширше розкрити двері вищих навчальних закладів перед робітничою молоддю.

Раніше випускники підготовчих відділень навчалися у вузах тільки очно. Тепер особи, які закінчили відділення без відриву від виробництва, можуть обрати будь-яку форму дальшого навчання: денну, вечірню, заочну.

Таким чином, робітнича молодь дістала додаткову можливість у вищі навчальні заклади.

НА ПЕРЕКИР СТИХІЙ

СВІДЧЕННЯ

(Закінчення.)

Початок на 3-ій стор.).

Величезні вали води підкидали важкі тягачі, ніби тріску. І рятівники пробивалися до вікон будинків, проникали на горища і вивчали людей із полону стихії.

Драматичні події розгорнулись на річці Білій, де стихія застала 40 туристів-школярів. Вода прибувала на очах, бурхливі потоки несли кивнуті дерева, перекидали каверня, все зливалось в єдиний гул. Голодні і вимоклі діти вилізали на вершину сопки і чекали, твердо вірячи, що їх шукають і обов'язково знайдуть. І незабаром їм скинули з вертольота їжу, а потім всіх рятували...

Ми знали, звичайно, про примхи сахалінського клімату,

ОЧЕВИДЦЯ

здатного піднести незвичайні сюрпризи. Ще А. П. Чехов писав: «Вчора я цілий день возився з сахалінським кліматом. Важко писати про такі штуки, але все-таки врешті-решт спіймав чорта за хвіст. Я дав таку картину клімату, що при читанні стає холодно». На Тихоокеанському узбережжі СРСР за останні 270 років катастрофічних цунамі було 3 — в 1737, 1923, 1953 роках, хвиля подібна першоквітневій 1946 року, за думкою більшості вчених, буває не частіше ніж в 2000 років. Тоді підземний поштовх сколихнув весь Тихий океан, на місці Скотч-Кап було змито маяк, що стояв на висоті 34 метрів над рівнем моря. З повинню нинішнього року не йде ні в яке порівняння, відзначена як найбільша в Южно-Сахалінську по-відь 1947 року. Ні, не дове-

лось А. П. Чехову побачити таке. І тим величніший подвиг радянських людей, котрі сміло вступили в бій з грізною стихією.

Партійні організації сконцентрували волю людей в єдиний міцний кулак. Долаючи бездоріжжя, доставляли питну воду і продовольство у найвіддаленіші куточки. Порвані повітряні лінії електропередач, але не гасли лампи в операційних лікарнях. Там налагоджене автономне забезпечення електроенергією. Робиться все можливе і неможливе, щоб в кожному вікні загорілось електросвітло. Багато зроблено для врятування врожаю. Вступають в стрій діючі заводи і фабрики. Розчищаються затоплені біля мостів. Відновилась рибна путина. Страшенний шторм порвав неводи, і жінки приходять на берег ні світ ні зорі і до темноти ладнають їх. Хоча у кожної господарство ще на горищі і треба нагодувати і подивитись дітей. Скрізь люди кидались на допомогу ін-

В світі капіталу

США. Широкий протест викликає у американської громадськості політика уряду, спрямована на подальше скорочення асигнувань на соціальні потреби за рахунок збільшення військових витрат. В результаті чого у країні не вистачає лікарень і дошкільних дитячих закладів, закривається багато шкіл і бібліотек, загострюється проблема забезпечення населення доступним житлом.

На знімку: населення міста Ньюарка (штат Нью-Джерсі) виступає за свої права.

Фото ЮПІ — ТАРС.

ТОКІО. Сьогодні на японських островах проживає більше 10,6 мільйона чоловік старших 65 років і, за даними міністерства праці, вимушени шукати джерел для існування. В Японії нема загальнонаціональної системи пенсійного забезпечення, а компанії будь-якими способами намагаються позбутись від працівників, яким за п'ятдесят. Одноразової допомоги, яка сплачується замість пенсії при звільненні, в умовах безперервного росту цін вистачає на один-два роки. Потім настає важкий період пошуків будь-якої роботи.

Велика маніфестація відбулась в Токіо, куди з усієї країни зібрались тисячі пристарілих японців. Вони вимагали скорочення військових витрат, які нанівець зводять асигнування на соціальні потреби.

На знімку: учасники маніфестації на столичних вулицях.

Фотохроніка ТАРС.

шим, рятували державне добро. В той час як їх будинок і власне майно заливало водою.

Зараз входять у звичне русло ріки і життя краю.

Такі героїчні будні сахалінців.

Сахалін пережив і похмурі роки царської каторги і надзвичайно важкі часи господарювання японських імперіалістів. І тоді, коли тут на далекій окраїні Росії з найбільшою повнотою проявилась крайня ступінь безправ'я народу, А. П. Чехов сказав слова, що стали пророчими: «Життя починалось в цих краях стогоном, а закінчиться завзяттям, яке нам і уві сні не снилось... яке повне розумне і сміливе життя освітіть з часом ці береги».

Сьогодні Сахалін — форпост нашої Вітчизни на Тихоокеані. Вся його історія — це ще одне свідчення могутніх, творчих сил народу, котрий героїчно перетворює життя під керівництвом великої партії комуністів.

Я. ШТЕРНШТЕЙН,
доцент, член Спілки журналістів СРСР.

Серпень 1981 р. Южно-Сахалінськ.

ОГОЛОШЕННЯ
Громадське бюро працевлаштування студентів при комітеті ЛКСМУ ОДУ надає допомогу студентам, які бажають поєднувати навчання і працю в Іллічівському морському порту. Бажаючих запрошуємо звертатись до бюро у вівторок, середу, четвер і п'ятницю з 15.00 до 17.00 за адресою: вул. Петра Великого, 2, комітет ЛКСМУ ОДУ, кімната № 27.

Палац культури студентів ім. Ф. Е. Дзержинського проводить додатковий набір в ансамбль народного танцю, театральні студії «Дебют» і «Сучасники».

Запрошуємо студентську молоддь.

Наша адреса: вул. Енгельса, 34-А.

Редактор В. НІКОЛАЄВ.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).